

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Datum 2015-03-09

Dnr KS 2015/0055-422

Till Kommunstyrelsen

Åkerströmmens Vattenvårdsamverkan

Avtal om samverkan kring vattenvård, komplettering av plattformen för samverkan

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner samverkansavtalet mellan kommunerna i Åkerströmmens Vattenvårdsamverkan med bl.a. deltagaravgift om 150tkr per år.
2. Deltagaravgiften ska belasta kommunstyrelsens budget från och med 2015.

Bakgrund

En plattform för samverkan inom Åkerströmmens avrinningsområde beslutades under 2013 av Vallentuna och Österåkers kommuner. Delar av Sigtuna samt Norrtälje kommuner ligger också inom avrinningsområdet men kommunerna hade då inte personella möjlighet att aktivt delta i arbetet.

Vattenvårdsamverkans syfte är att utifrån ett gemensamt synsätt och gemensamma mål prioritera och föreslå kostnadseffektiva åtgärder för vattenvården inom Åkerströmmens avrinningsområde.

Förvaltningens slutsatser

I syfte att öka möjligheten att ta fram utredningar och andra åtgärder som rör Åkerströmmen som helhet eller som kan vara fler än en kommun till nytta föreslås att plattformen för samverkan kompletteras med ett avtal om budget mellan kommunerna där en deltagaravgift fastslås.

Kompletteringen av plattformen med ett avtal innebär att:

- Parterna ska gemensamt ta fram verksamhetsplan och budget med prioriterade åtgärder
- Parterna bekostar gemensamt åtaganden enligt punkt 1 genom att betala 150 000 kronor årligen. Beslut om eventuella förändringar av deltagaravgiften tas av styrgruppen.
- För åtgärder enligt åtgärdsprogram och projektplaner som rör enskilda kommuner svarar respektive kommun för såväl genomförande som för finansiering.
- Ansökningar om extern finansiering/bidrag till olika projekt kan göras gemensamt i Åkerströmmens vattenvårdsamverkan för projekt som är gemensamma eller kommunspecifika.

- Åkerströmmens vattenvårdsamverkan ska bedriva miljökontroll enligt ett gemensamt antaget program för avrinningsområdet. Kostnaden fördelas enligt särskild överenskommelse mellan Vallentuna, Norrtälje och Österåkers kommuner samt Roslagsvatten AB. Österåkers kommun ansvarar för kontakterna med konsult och fördelning av kostnaderna.
- Deltagande kommuner bör kunna erbjuda tjänstemannatid på cirka 120 h/år.
- Vårdkommunen har det övergripande ansvaret för samordningen mellan grupperna i samverkan. Detta innebär ansvar för genomförande av de uppdrag som tilldelats projektgruppen, ekonomihantering, återkoppling till styrgruppen samt dialog med olika myndigheter och organisationer med koppling till vattenvård.

Avtalet föreslås löpa tillsvidare med sex månaders uppsägningstid och kan tidigast sägas upp den 31 december 2018.

Den politiska styrgruppen för Åkerströmmens Vattenvårdsamverkan har i skrivelse den 15 december 2014 till berörda kommuner föreslagit att respektive kommun godkänner avtalet om samverkan och deltagaravgift. Sigtuna kommun har meddelat att de för närvarande inte har möjlighet att medverka, främst beroende på personalsituationen. Norrtälje kommun har inte svarat på skrivelsen men har i tidigare förfrågningar om deltagande i samverkan antytt att Åkerströmmen inte är prioriterat ur deras perspektiv. Vallentuna har varit positiva och ärendet är under handläggning.

Kommunstyrelsen har ansvaret för Österåkers del i samarbetet och föreslås godkänna avtalet.

Tidigare beredning, källhänvisning och bilagor

Beslut om plattform för samarbetet fattades av kommunstyrelsen 2013-09-17, § 9:8

Bilaga 1. PM, förslag att komplettera plattformen för samverkan med ett avtal

Bilaga 2. Avtal för samverkan

Kent Gullberg
sambäddningschef

Gunilla Enggren
miljö- och hälsoskyddschef

Protokollsutdrag till: Norrtälje, Sigtuna och Vallentuna kommun, akt

2014-12-09

PM**Förslag att komplettera dagens plattform för samverkan med ett avtal om samverkan och deltagaravgift inom Åkerströmmens vattenvårdsamverkan**

En plattform för samverkan inom Åkerströmmens avrinningsområde beslutades under 2013 av Vallentuna och Österåkers kommuner. Delar av Sigtuna samt Norrtälje kommuner ligger också inom avrinningsområdet men kommunerna hade då inte personella möjligheter att aktivt delta i arbetet.

Vattenvårdsamverkans syfte är att utifrån ett gemensamt synsätt och gemensamma mål prioritera och föreslå kostnadseffektiva åtgärder för vattenvården inom Åkerströmmens avrinningsområde.

Huvudmålen i Åkerströmmens Vattenvårdsamverkan

1. Inom Åkerströmmens avrinningsområde har en permanent vattenvårdsamverkan etablerats mellan kommuner och andra aktörer där erfarenhets- och kunskapsutbyte är centralt.
2. Vattenvårdsamverkan ska förebygga att vattenekosystemen försämras och att näringsläckage och utsläpp av föroreningar till yt- och grundvatten minskar.
3. Åkerströmmens vattenvårdsamverkan ska vara välkänt av boende, besökare och verksamheter inom avrinningsområdet.

Plattformen sätter mål för samarbetet samt anger organisation och arbetsätt. Finansiering ska ske genom att kommunerna avsätter en budget för eget arbete samt bidrar med tjänstemannatid för möten och deltagande i projekt. Bidrag finns också möjlighet att söka för särskilda projekt.

Verksamhetsplan

Varje år antar styrgruppen en verksamhetsplan för vattenvårdsamverkan. Verksamheterna är kopplade till plattformens huvudmål och delmål. I verksamhetsplanen för 2014 finns tre verksamheter.

- Provtagning inleds på fem punkter utmed Åkerströmmen och kostnaden fördelas mellan Roslagsvatten AB och Vallentuna och Österåkers kommuner samt med ett mindre bidrag från Norrtälje kommun. Denna provtagning som sker varje månad, ska fortgå under en längre period, 10-12 år, för att kunna visa på förändringar i vattnets status.
- En vattendag planerades men en samordning skedde istället med en studiedag i maj inom samarbetet inom de Gröna kilarna. Inriktningen var mot vattenvård och tillgänglighet och ägde rum i Vallentuna.
- På respektive kommuns hemsida ska information om Åkerströmmens vattenvårdsamverkan finnas tillgänglig. Informationen är dock knapphändig och behöver utvecklas.

Då det inte finns någon budget som styrgruppen förfogar över är möjligheten att undersöka och utreda inom ramen för vattensamverkan ytterst begränsad. Det medför att arbetet inte blir så offensivt som behövs för att nå kvalitetskraven i vattendirektivet.

Finansiering av utredningar och övergripande vattenvårdande åtgärder

För att möjliggöra ett mera offensivt arbete inom samverkan föreslås att plattformen för samverkan kompletteras med ett avtal mellan kommunerna där en deltagaravgift fastslås. Förhoppningen är också att det gör det möjligt för Norrtälje och Sigtuna kommuner att delta i samverkan även om de personella resurserna är begränsade. Deltagaravgiften skulle möjliggöra att genomföra utredningar som ger ett bättre underlag till kostnadseffektiv åtgärder och påverkan på hydrologiska förhållanden.

En jämförelse kan göras med Oxunda Vattensamverkan som funnits sedan 1998 och omfattar sex kommuner. De kommuner som bildar Oxunda Vattensamverkan har träffat ett avtal för samarbetet. Av avtalet framgår syfte, organisation, åtaganden, projektansvar samt avtalets giltighetstid. Under senare år har en medlemsavgift för att möjliggöra ett mera offensivt vattenvårdande arbete tillämpats. Deltagande kommuner betalar 150 000 kr per år och den verksamhetsplan med budget som tas fram beskriver de olika projekt som ingår. Varje kommun förväntas delta i arbetet med en minsta arbetstid men för den övergripande administrationen ersätts värdkommunen. Kostnader för miljöövervakning genom provtagningar ligger utanför deltagaravgiften och fördelas mellan kommunerna beroende på var provtagningspunkterna finns.

Komplettering av plattformen med ett avtal mellan kommunerna

Ett förslag till avtal rörande Åkerströmmens vattenvårdsamverkan har tagits fram och kan komplettera den beslutade plattformen. Den organisation som finns inom Åkerströmmens vattenvårdsamverkan med en politisk styrgrupp och en projektgrupp med politiker resp tjänstemän från ingående kommuner behöver inte förändras. Styrgruppen beslutar vad som ska göras, hur medlen ska fördelas och inom vilka tidsramar arbetet ska utföras. Projektgruppen ansvarar för det praktiska arbetet och samarbetet leds av en samordnare från den kommun som innehar värdskapet.

Värdkommunen vars uppdrag bör löpa på minst två kalenderår, ansvarar för förvaltning av avsatta medel och attesterar av styrgruppen beslutade åtgärder. Deltagaravgifterna ska särhållas från värdkommunens budget i övrigt och värdkommunen skapar en projektkod till vilken deltagaravgiften betalas in. I avtalet om deltagaravgiften ska det framgå att avgiften tillhör projektet (Åkerströmmens Vattenvårdsamverkan) och att beloppet ska återredovisas.

Styrgruppen tog del av föreslagen förändring vid sitt möte 26 november. Styrgruppen ansåg att förslaget är bra och att det ska överlämnas till kommunerna inom Åkerströmmens avrinningsområde med förslag till beslut om ett avtal om deltagaravgift och verksamhetsplan med budget.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Gunilla Enggren
miljö- och hälsoskyddschef

Mårten Pehrsson
miljöplanerare

Åkerströmmens
Vattenvårdsamverkan

Avtal om samverkan kring vattenvård inom Åkerströmmens avrinningsområde, komplettering av plattformen för samverkan

Parter

Vallentuna och Österåkers kommuner

Syfte

Åkerströmmens Vattenvårdsamverkans syfte är att utifrån ett gemensamt synsätt och gemensamma mål prioritera och föreslå kostnadseffektiva åtgärder för vattenvården inom Åkerströmmens avrinningsområde. Målet är att minska miljöbelastningen till vattendrag och sjöar och uppnå god ekologisk och kemisk status i enlighet med Vattenmyndighetens åtgärdsprogram.

En viktig uppgift för vattenvårdsamverkan är att genom kunskapsspridning och information till boende och verksamma inom avrinningsområdet öka medvetenheten och ansvarstagandet för vatten som en gemensam resurs att långsiktigt förvalta.

Arbetsorganisation

Åkerströmmens Vattenvårdsamverkan utgörs av en politisk styrgrupp där deltagarna utses av respektive kommun och en projektgrupp bestående av tjänstemän inom kommunerna. Styrgruppen bestämmer vad som ska göras, hur medlen ska fördelas och inom vilka tidsramar arbetet ska genomföras. Arbetet leds av en samordnare från en av kommunerna, värdskapet växlar vartannat år. Aktuell värdkommuns politiska delegat är ordförande.

Arbetet utgår från en verksamhetsplan som beslutas av styrgruppen. Projektgruppen upprättar förslag till verksamhetsplan och åtgärdsprogram, ansvarar för utredningar och vissa åtgärder i fält, upphandlar och styr konsulter samt rapporterar resultat till styrgruppen.

Förutom dessa grupper kan speciella arbetsgrupper tillsättas för specifika projekt.

En referensgrupp finns också som utgörs av Länsstyrelsen, lantbrukare, LRF, markägare, Roslagsvatten med flera.

Åtaganden

1. Parterna ska gemensamt ta fram verksamhetsplan och budget med prioriterade åtgärder
2. Parterna bekostar gemensamt åtaganden enligt punkt 1 genom att betala 150 000 kronor årligen. Beslut om eventuella förändringar av medlemsavgiften tas av styrgruppen.
3. För åtgärder enligt åtgärdsprogram och projektplaner som ligger utanför verksamhetsplanen och rör enskilda kommuner svarar respektive kommun för såväl genomförande som för finansiering.
4. Ansökningar om extern finansiering/bidrag till olika projekt kan göras gemensamt i Åkerströmmens vattenvårdsamverkan för projekt som är gemensamma eller

kommunspezifika.

5. Åkerströmmens vattenvårdsamverkan ska bedriva miljökontroll enligt ett gemensamt antaget program för avrinningsområdet. Kostnaden fördelas enligt särskild överenskommelse mellan Vallentuna, Norrtälje och Österakers kommuner samt Roslagsvatten AB. Österakers kommun ansvarar för kontakterna med konsult och fördelning av kostnaderna.
6. Deltagande kommuner bör kunna erbjuda tjänstemannatid på cirka 120 h/år.
7. Vårdkommunen har det övergripande ansvaret för samordningen mellan grupperna i samverkan. Detta innebär ansvar för genomförande av de uppdrag som tilldelats projektgruppen, ekonomihantering, återkoppling till styrgruppen samt dialog med olika myndigheter och organisationer med koppling till vattenvård.

Projektansvar för gemensamma åtgärder

- Vårdkommun har rätt att om inte annat överenskommit göra utdebitering av deltagaravgiften senast i mars månad varje kalenderår.
- Österakers kommun har rätt att om inte annat överenskommit göra utdebitering kvartalsvis för kostnader som uppstår under punkt 5.
- Vårdkommun ska minst två gånger om året, i december och februari månad i samband med årsredovisningen lämna en ekonomisk redovisning över verksamheten och arligen lämna förslag till budget för kommande år.
- Vad som ovan sagts om utdebitering ska grunda sig på och rymmas inom en sådan budget eller kalkyl som godkänts av parterna.
- De övriga parterna har rätt till insyn i hanteringen och den löpande redovisningen.

Tillkommande parter

Avtalet är öppet för Norrtälje och/eller Sigtuna kommuner att ansluta sig till vid deltagande inom Åkerströmmens Vattenvårdsamverkan.

Avtalets giltighetstid

Avtalet löper tillsvidare och upphör att gälla sex månader efter att det uppsagts av någon av parterna dock tidigast den 31 december 2018.

Parterna är överens om att

Gemensamt utvärdera samverkan enligt detta avtal vartannat år.

Twist rörande tolkning och tillämpning av detta avtal ska avgöras i allmän svensk domstol.

Antagen av KS den (datum)